

for Rigsdagens Udtalelse, da maa jeg bemærke, at der ikke nogenstinde har foreligget en Udtalelse af Rigsdagen; der har kun foreligget en Udtalelse af Folkethinget, uden at man kjendte, hvad Stemningen var i det andet Thing.

Naar samme ærede Taler yttrede, at saafremt der ikke var andre Grunde end de, som af mig bleve anførte for den Ordning af Sagen, som er foreslaaet af Regjeringen, og som nu har fundet Bifald i det andet Thing, saa haabede han, at jeg efter de Bemærkninger, som her vare gjorte, vilde kunne finde mig foranlediget til ikke at modsætte mig de Forandringer i Lovforslagets § 3 med Hensyn til Beskikkelsesmaaden, som han og flere ærede Medlemmer havde anseet hensigtsmæssige, da maa jeg udtale, at jeg kun nævnte de Grunde, der laae nærmest forhaanden; thi dette Spørgsmaal er saa omhyggelig behandlet i det andet Thing, at jeg ikke troede det nødvendigt yderligere at udvikle det. Hovedgrunden, hvorfor jeg antager, at man bør foretrække den Beskikkelsesmaade, som Lovudkastet indeholder, er, at Forligsinstitutionen ikke er nogen communal Institution; den vedkommer ikke Communens oeconomicke Forhold, og efter min Formening, hvad der ogsaa er stemmende med den Afgjørelse, Sagen fandt i det andet Thing, er det ikke klogt eller politisk rigtigt under Communalbestyrelsen at henlægge Sager, som i det Væsentlige ikke vedkomme Communens Oeconomicke; dette er Hovedgrunden til det Forslag, der foreligger i Regjeringens Lovudkast.

Jeg troer ogsaa, at det Forslag, som blev antydet af 2de ærede Talere, nemlig Rigsdagsmændene for Odense Amts 2den Valgfreds (Grundtvig) og Sorø Amts 3die Valgfreds (Hasle), at Forligsdistricterne nemlig skulde dannes af Sognene, vil bestydes praktisk uudsørligt, fordi det vil være vanskeligt i ethvert Sogn at finde Mænd, der ere stikede til at være Forligsmæglere; idetmindste er det ikke længere end 6 Aar siden, at der fra et Sogn i Jylland kom Indberetning om, at der kun var een Mand, som kunde skrive; i det Sogn vilde det altsaa være meget vanskeligt at finde en Forligscommissair, og det Samme

kan tænkes at være Tilfældet i flere andre Sogne, hvorfor jeg vedblivende maa holde for, at det er u hensigtsmæssigt at lade Sognene danne Forligsdistricter. Det er vel saa, at der efter Lyndeloven af 1854 i ethvert Sogn er indrettet Forligscommissjoner for Lyndesager, ligesom ogsaa Regjeringen har troet under disse Forligscommissjoner at kunne henlægge Sager angaaende Aftægt, men disse Sager ere ialmindelighed af ringe Omfang og frembyde saa faa vanskelige Spørgsmaal, at de i Reglen endeligen kunne afgjøres i selve Commissjonen, uden at der behøves anden Tilførsel i Protokollen, end at Sagen er berigtiget. Slige Sagers Afgjørelse fordrer altsaa ikke skriftlig Optegnelse af Forliget; men som bekjendt er det den vanskeligste Deel af en Forligsmæglers Kald skriftlig at formulere Forliget paa en saadan Maade, at det deraf klart fremgaaer, hvorledes den mellem Parterne værende Trætte er afgjort.

Naar jeg har yttret, at det Tilfælde kunde indtræffe, at man i Amtsraadet ikke personlig kjendte nogen Mand i det District, for hvilket der til en given Tid skulde beskikkes en Forligsmægler, er jeg gaaet ud fra den samme Forudsætning, der er bleven yttret af flere af de Talere, der have havt Ordet, den nemlig, at et saadant Tilfælde yderst sjældent eller maastee aldrig vilde forekomme. Det er vel blevet udtalt af en æret Rigsdagsmand, der er Amtsraadsmedlem (Hasle), at han kun kjendte Folk personlig i det Herred, hvor han havde Bopæl, men det maa jo forudsættes, at de fleste Herreder ere repræsenterede i Amtsraadet, saa at Amtsraadsmedlemmerne hver for sig kunne bringe Mænd i Forslag fra de forskjellige Egne i det paagjældende District. Naar den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgfreds (S. A. Hansen) yttrede, at den af mig omtalte Udvei, at naar der i Amtsraadet savnedes Personalkundskab, kunde Sagens Afgjørelse udsættes, indtil der var erhvervet fornøden Oplysning, ikke burde følges, idet det isaafald vilde være Amtmanden, der skulde indhente Oplysningen, og Amtmanden i Reglen vilde foretrække at indhente Oplysningerne hos de mere anseete og formuende Mænd